

PORTRETTE

«Nå som jeg snart er 50 år, kan jeg jo gjerne si at jeg var en populær værdame»

SIRI KALVIG

Hele Norges værdame melder mer ekstremvær, men helst vil hun gi verden nysnø.

Oljeunge

Tekst: Åse Brandvold, Arendal
Foto: John Trygve Tollefsen, Arendal

Kristiansand togstasjon mandag 13. august klokka 13.50. Både Yr og Storm viser samme værmelding når toget ruller inn fra Stavanger: 18 grader og sol bak sky. Verden har begynt å vende tilbake til en behagelig normalitet etter en ekstrem varmesommer.

I vogn 1 plass 45 sitter administrerende direktør for det statlige fornybarfondet Nysnø, Siri Kalvig, og hekler. De smale fingrene har tryllet fram en perfekt kvadratisk lapp. Fire farger innerst. Svart ytterst. Ved siden av henne sitter compliance-direktør Frances Eateon. Til daglig holder hun orden på kompliserte investeringsregler, men hun kommer til kort med hekletøyet. Kalvig forklarer inngående hvordan hun skal trekke i trådene. Blikket er konsentrert.

– Alle må bidra. Det skal bli et lappeteppes, forklarer Kalvig uten å ta blikket fra heklelappen.

Om 1 time og 48 minutter skal de to, pluss finansdirektør Bjørn Munthe, analytiker og ekspert i klimateknologi Jean Baptiste Curien og Project Manager Tore Huse Olsen ankomme Arendal og Arendalsuka. Der skal de bo i en hytte. De har også med telt dersom det ikke er sengeplasser nok. Men ikke minst skal ledergruppa i Nysnø overbevise politikere, næringsliv og medier om at å investere i selskaper som bidrar til kutt i klimagassutslippene er både god butikk og nødvendig for at Norge skal klare overgangen til fornybarsamfunnet. 400 millioner kroner har de fått bevilget fra Næringsdepartementet for å investere i selskaper som er i eller har tilknytning til Norge, men ambisjonen er 20 milliarder kroner.

– Næringslivet trenger en miljøboost, sier Kalvig.

Hun har på seg basketsko, svarte jeans og en hvit T-skjorte med påtrykket «oljeunge» i bokstaver som ser ut som seig, svart olje. Håret er akkurat så viltet som vi husker det fra da hun var «Vær-Siri» på TV 2-nyhetene. Vi går og setter oss i restaurantvogna. Siri Kalvig byr på melkesjokolade og salte sild.

– Dere ser ikke ut som fondsforvaltere på lobbytur. Det ser ut som om dere skal på årsmøte i Natur og Ungdom.

Kalvig ler en liten latter før hun legger til.

– Uff. Oisann. Håper ikke noen tenker at vi er useriøse da. Det blir mørkeblå drakt under presentasjonen i morgen, altså.

Selv om den pønkete T-skjorta kanskje ikke passer kleskoden i konservative Stavanger næringsforening, som er vertskap for Nysnø under Arendalsuka, passer den på Siri Kalvig.

– Du er selv en oljeunge?
– Ja, jeg er det. Jeg er stolt av å være en oljeunge. Jeg har en slags stolt skyldfølelse, sier Kalvig og legger til:
– Jeg er veldig, veldig stolt over alt vi har på Vestlandet. Alt det pionerene som dro ut i havgapet fikk til. Nå gjelder det å bruke pionerånden til å akselerere grønn omstilling. Vi visste jo ikke om klimaødeleggelsene på 1970-tallet, sier Kalvig.

Så begynner vi å snakke om været. Ikke det behagelige seinsommerværet med lett regn som Storm melder for Arendalsuka, men ekstremværet som har preget sommeren. Over hele den nordlige halvkule er det blitt satt varmerekorde denne sommeren. 2018 ligger an til å bli det fjerde varmeste året som er registrert. Etter rekordårene 2016, 2017 og 2015.

– Denne sommeren har vært helt eksepsjonell. Som meteorolog syntes jeg først det var deilig å måle varmerekorde. Vi har hytte ved sjøen, og ingenting er jo bedre enn å være der når det er fint vær. Men gleden gikk over til en følelse av at dette ikke er greit. Vi skulle anlegge plen, men fikk ikke vannet, fordi brønnen begynte å gå tom. Det er jo til å bli skremt av, sier Kalvig og legger til:

– Samtidig får du aldri en meteorolog til å peke på en enkelt værhendelse og fra den konkludere med at det er klimaendringer.

– Men dersom du skal gi oss et skikkelig langtidsvarsel. Hva slags vær kan vi vente oss?

– Ekstremvær vil bli mer vanlig. Det blir mer tørke, mer regn og mer flom.

Som 21-åring ble hun en av de første kvinnelige værpresentatørene på TV 2, hele Norges «Vær-Siri». Siden har hun vært «Storm-Siri» og «Skal-vi-danse-Siri». Færre vet at hun også er «Iphone-Siri». Norskamerikaneren Dag Kittlaus som utviklet Siri for

SIRI KALVIG

Alder: 47 år.

Sivil status: Gift med Kjell-Erik Østdahl. Har barna Sara (19), Silje (15) og Lilly (6).

Bakgrunn: Utdannet meteorolog ved Universitetet i Bergen, har tatt doktorgraden på Offshore-vind ved Universitetet i Stavanger. Har vært værmelder i TV 2, og startet værselskapet Stormgeo. Nå leder hun fornybarfondet Nysnø.

Aktuell med: Tørkesommer og lansering av Nysnø.

Iphone var i sin tid leder av Telenorselskapet Dj Juice, som Siri Kalvigs selskap Storm hadde en kontrakt med.

– Vi utviklet en ny innovativ værmelding for Volvo Ocean Race, som Dj Juice var sponsor for. Vi sporet båtene sånn at man kunne følge været underveis, forteller Siri Kalvig.

Hun traff Kittlaus på en samling på Geilo. I ettertid har han fortalt at han kalte opp Iphone-tjenesten etter «a weatherlady from Norway».

– Han har også bekreftet det overfor meg. Jeg fikk en e-post av ham en gang hvor han sa at med Iphone var Siri blitt så populært i USA: «They have started naming babies after you», forteller Kalvig som synes det er «løye» å se hvor «månebedotne» særlig asiater blir på internasjonale konferanser når de får vite at hun er «Iphone-Siri».

– Var han betatt av deg?

– Nei, tror ikke det. Han var en kjekk type. Vi hadde et veldig godt samarbeid. Men ikke noe mer enn det. Han var en skikkelig «værnørd». Nå som jeg snart er 50 år, kan jeg jo gjerne si at jeg var en populær værdame, sier Kalvig og ler.

Så innrømmer hun at hun har tenkt på om det er noe internasjonalt markedsføringspotensial i at hun er «Iphone-Siri». Hun kan trenge litt drahjelp nå som hun skal ut i verden med investeringsselskapet Nysnø.

– Hvorfor Nysnø?

– Alle vil ha nysnø. Skal vi fortsatt ha nysnø, må vi investere i klima.

– Kan det bli et internasjonalt navn?

– Nysnø går ikke å oversette til engelsk. Vi må bare gi verden nysnø. Det kommer til å fungere internasjonalt. Slik som slålåm eller Snøhetta.

– Eller Siri?
Vi ler.

«Tomorrow I'll think of some way ... after all, tomorrow is another day». Ifølge lillesøster Anne Kalvig pleide moren deres Sidsel Kalvig å trekke fram den uødkelige replikken til Scarlett O'Hara fra «Tatt av vinden» når hun skulle beskrive Siri. Storesøsteren brukte nemlig ikke noe energi på å bekymre seg for morgendagen. Også var hun ganske egenrådig og handlekraftig, ikke ulikt filmheltinnen.

Etter videregående søkte Siri Kalvig seg inn på astrofysikk i Oslo. Hun ville ikke bare ut i verden. Hun ville ut i verdensrommet. Men først skulle hun bli ferdig med sommerjobben sin som danser for revy-teateret i Stavanger. Dermed reiste hun inn til hovedstaden seinere enn alle de andre studentene.

Mor Sidsel sto og gråt da Siri gikk på nattoget. Hun bekymret seg for at det skulle bli vanskelig for henne å finne hybel når hun kom fram så seint.

«Hvor skal du bo da, Siri?»

«Det tenker jeg på når jeg kommer fram til Oslo», svarte datteren, som fant en venninne hun overnattet hos.

Som 18-åring insisterte hun på å reise på biltur i Sør-Europa med to venninner. De holdt på å krasje allerede i Kristiansand. Likevel klarte de å komme seg uskadd helt til Paris. Der satte de bilen i en av forstadsbyene og tok ubekymret lokaltog inn til sentrum uten å merke seg navnet på byen de hadde parkert bilen i.

– Vi ante ikke hvor vi hadde satt fra oss bilen. Men det gikk bra det og. Vi tok et tog på måfå ut av byen og gikk av da vi kjente oss igjen, forteller Kalvig.

Overnatting hadde de heller ikke tenkt så mye på. Flere netter sov de under åpen himmel på stranda. Etterpå beroliget Siri Kalvig moren sin med at hun jo sov med kniv.

– Jo, jeg lå med kniv, men det var kanskje ikke så ansvarlig å legge seg til å sove ute i utgangspunktet, sier Siri Kalvig med et smil.

Astrofysikk på Blindern ble tungt for Siri Kalvig, som også sliter med dysleksi. Det var store, kjedelige forelesninger med flere hundre i salen. Alt lesestoffet var på

«Jeg er stolt av å være en oljeunge. Jeg har en slags stolt skyldfølelse»

engelsk, og hun måtte slå opp hvert ord.

Etter hvert innså hun at hun måtte jobbe hardt i mange år før det kom til å bli spennende.

– Jeg kan ikke konkurrere med disse nerdene her. De ofrer jo alt for faget. Det er ikke jeg klar for, minnes Kalvig at hun tenkte.

Planene om å utforske andre planeter gikk tapt for å undersøke mysteriene på vår egen planet. Hun fikk en kjæreste som skulle studere samfunnsøkonomi i Bergen, og hun bestemte seg for å prøve seg der. Først på informatikk og kjemi, men så oppdaget hun meteorologi på det fantastiske Geofysisk institutt i Bergen.

Et stort hvitt slott i sentrum med målestasjon på taket. Det var i bakhagen der at hun overhørte en jente som var et år eldre si: «Jeg bare slengte inn en søknad til TV 2, jeg.»

– Det var en jeg kunne identifisere meg med. Hvis hun gjorde det, kunne jeg også, minnes Kalvig, som da var i starten av meteorologistudiene.

Sammen med søknaden til jobb som værpresentatør i TV 2, sendte hun referanser fra dansejobben hun hadde hatt i Stavanger, samt en uttalelse fra en kortfilmregissør som hadde skrevet at hun «opptrådte uselvvisk foran kamera».

– Jeg forsto ikke hva det betydde. Men TV 2-sjefene syntes det var interessant. Jeg fikk jobben under forutsetning av at jeg lærte meg fylkene ordentlig. Under audition var jeg helt håpløs i geografi.

Hun er stolt over å ha vært en del av pionertida i TV 2, hvor hun raskt ble sjef for værmeldingen.

– Ingen forklarte meg hvordan jeg skulle gjøre jobben min. Det var min første jobb, og den laget jeg selv. Og

siden har jeg laget alle jobbene mine selv. Jeg har aldri blitt ansatt i en stilling som fantes fra før. Det har jeg reflektert litt over. Sånn var det med TV 2, sånn var det da jeg startet Storm, og da jeg var med på å starte software-selskapet Metaphor der det første jeg gjorde var å skru sammen stolen min, sier Kalvig.

Lista over nybrottsarbeid kan gjøres lengre. Hun har startet et forskningsnettverk for miljøvennlig energi og tatt doktorgrad på hvordan optimalisere energiuttaket fra havvindmøller.

– Hva handler det om?

– Jeg trives best når jeg får bygge noe.

– Ville du bli kjendis?

– Jeg tenkte lite på det kjendisgreiene. Vi vokste jo opp med bare NRK, og det var lite kjendiseri. Men jeg husker at jeg som liten tenkte at det hadde vært fint om det var en dame som presenterte været på tv. Da jeg fikk jobben, ringte Stavanger Aftenblad og ville ha et intervju.

«Hvorfor det?» spurte jeg. «Jeg har jo ikke begynt å jobbe ennå. Dere må jo først se meg på skjermen». Journalisten ble sur og syntes jeg var arrogant. Det tok mange år før jeg forsto at jeg faktisk var interessant, fordi jeg hadde en profilert jobb og at jeg måtte by litt på meg selv.

– Ante du hva du gikk til?

– Nei, overhodet ikke.

– Jeg regner nesten med at du har gjort deg dine metoo-erfaringer i TV 2? Kalvig ler:

– Ja ja! Masse. Men det er ikke konstruktivt å snakke om det nå, sier hun og legger til med ettertrykk:

«Ære være dem som har løftet opp metoo»

EGENMELDING

Siste kulturopplevelse: Gladmaten i Stavanger.

Leser daglig: Dagens Næringsliv, Rogalands Avis, Stavanger Aftenblad, Finansavisen og oppsummeringen til Energi & Klima hver fredag.

Politisk enkeltsak: Klimaendringene og oppfyllelse av Parisavtalen.

Tror på: Nærkontakt av tredje grad – en eller annen gang i framtida.

Forbilde: Ekteparet Honoria og Vilhelm Bjerknes. Den moderne meteorologiens far og hans kunnskapsrike og lite kjente kone.

Lydspor: «Dagana» av Odd Nordstoga og «Siste dans» av Kaizers Orchestra: Du må skru på sjarmen/hopp ned fra vinduskarmen.

Det verste du vet: Å skrive reiseregninger.

Hva folk ikke vet om deg: Jeg har laget noen fine øredobber av mine egne visdomstenner.

– Ære være dem som har løftet opp metoo.

Siri Kalvig beskriver hjemmet som et arbeiderklassehjem med en uvanlig oppfinnsom far og en uvanlig kjærlig og klok mor. Som mormoren og bestefaren hadde moren mange år på gulvet i hermetikken. Faren var elektriker og besatt av å spare strøm.

– Vi er oppvokst med sånne Enøk-klistremerker som faren min klistra opp. Han gjorde ikke det for miljøet. Han skulle spare på strømmen. Men jeg har arvet de samme impulsene.

Kalvig mener det personlige ansvaret er viktig. Hun plukker opp

yoghurtbegrene mannen har kastet i søpla for å skylle dem. I sommer har hun strevet med å få fart på komposten på hytta. Familien kjører el-bil og plug-in-hybrid, og de borer etter jordvarme. Samtidig er hun gift med en mann som har tjent millioner i oljeindustrien, i Storm leverte hun værmeldinger til oljeindustrien og hun sitter i styret til Equinor (tidligere Statoil).

– Jeg var så i tvil om jeg skulle si ja, fordi jeg hadde så høy klimafane. Men jeg er der for å påvirke. Du kan like det eller ikke, men det er vanskelig å få til noe uten oljebransjen her i landet.

Vi er framme i Arendal. Siri Kalvig har drukket øl, sett på folk og møtt folk. Hun har sovet godt på «hytten». Språket er pent. Hun ble oppdratt slik. Mens foreldrene snakket «stygt gatespråk» seg imellom, snakket de pent til barna, fordi de ikke ville at språket skulle bli en barriere for dem.

Kalvig har tatt på seg den mørkeblå drakten med smale, rød, striper. Hun skal presentere investeringsfondet Nysnø i ærverdige gamle Arendal rådhus. Hun er først litt nervøs: «Kommer det ikke flere folk?». Så fylles stolrekkene opp, hun får presentasjonen sin opp på lerretet og snakker behagelig og uanstrengt slik vi er vant med fra tv-skjermen. Bare at budskapet denne gangen er langt mer alvorlig. Det siste bildet viser en snøkrystall.

– Midt inne i snøkrystallen er det en kjerne av noe ureint som fikk det til å vokse, forklarer Kalvig, og vi forstår ambisjonen hennes: Noe nytt og vakkert skal vokse ut av det skitne i oljelandet Norge.

– Verden trenger nysnø, sier hun og salen klapper.